

17.04.202380. rocznica Powstania w Getcie Warszawskim

Opublikowane przez : Bożena Żebrowska-Szumigaj

Powstanie kwietniowe było największym zbrojnym zrywem Żydów podczas II wojny światowej.

Dzisiaj przypada 80. rocznica Powstania w Getcie Warszawskim. Powstanie kwietniowe było największym zbrojnym zrywem Żydów podczas II wojny światowej, a zarazem pierwszym powstaniem miejskim w okupowanej Europie.

Do walki z niemieckimi oddziałami stanęło wówczas ok. 500 członków Żydowskiej Organizacji Bojowej, pod dowództwem Mordechaja Anielewicza oraz ok. 150 bojowców Żydowskiego Związku Wojskowego. W czasie trwania walk w podziemnych bunkrach oraz kryjówkach zorganizowanych na strychach domów przebywało około 50 tysięcy cywilów: dzieci, kobiet i mężczyzn.

Niemcy utworzyli getto jesienią 1940 r. W momencie największego przeludnienia, wiosną 1941 r., w getcie zamkniętych było 450 tysięcy Żydówek i Żydów. Granica getta przebiegała m.in. wzdłuż części ulicy Elektoralnej 2, a następnie załamywała się pod kątem prostym między posesjami nr 2a i 4 i biegła dalej wzdłuż tyłów posesji przy ul. Orlej i Leszno. Przy tak wytyczonej linii granicznej ul. Elektoralna 4 należała do obszaru getta, natomiast budynek Głównego Urzędu Miar, wraz z oficynami mieszkalnymi, pozostał w wolno dostępnej części miasta. Pracownicy GUM zamieszkujący oficyny, wykorzystali tę szczególną okoliczność i dostarczali zamkniętej ludności żydowskiej żywność i lekarstwa.

Zdjęcie z archiwum Ringelbluma przedstawia mur getta na Elektoralej.

Rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim upamiętnia akcja społeczno-edukacyjna Żonkile (<https://polin.pl/pl/akcja-zonkile-2023>) organizowana corocznie 19 kwietnia. Zachęcamy do włączenia się w jedenastą edycję akcji Żonkil. Możliwości jest kilka: 19 kwietnia przypnijcie żonkil na znak, że #ŁączyNasPamięć, weźcie udział w organizowanych przez Muzeum Historii Żydów Polskich wydarzeniach (Program <https://polin.pl/pl/aktualnosci/2023/03/14/akcja-zonkile-2023-program-obchodow>), zajrzyjcie na wystawę czasową ["Wokół nas morze ognia"](#).